

RUIMTE VOOR MORGEN?

DENK MEE!

**BELEIDSPLAN
RUIMTE**

Samen denken over de Vlaamse Ruimte

 Vlaanderen
In Actie
Pact 2020

Vlaamse overheid

DEPARTEMENT

VLAANDEREN 2050 ... WAT DENKT U?

Vlaanderen: de optelsom van meer dan zes miljoen mensen.

Ieder met zijn dromen en ambities. De druk op de Vlaamse ruimte is enorm. Wist u dat elke werkdag opnieuw meer dan 200 gezinnen een bouwvergunning aanvragen?

Een goed ruimtelijk beleid is onmisbaar.

Het houdt Vlaanderen draaiend. Het zorgt voor opwaardering van de steden en behoud van open ruimte, voor goed gelegen kmo-zones en havengebieden die meespelen op wereldschaal. Het maakt ons leven aangener door bij te dragen aan goede woon- en leefomgevingen.

Tussen plan en werf ligt een lange weg.

Dat is een belangrijke vaststelling. Willen we tegen 2050 anders omgaan met onze ruimte, dan moeten we daar vandaag aan beginnen.

Het beleidsplan Ruimte maken we samen.

Op 3 december 2010 heb ik honderd experts samengebracht voor een rondetafelgesprek van Vlaanderen in Actie. Zowel vertegenwoordigers van ondernemers, natuurorganisaties, landbouwers, als weggebruikers, vakbonden en vele anderen namen aan dat gesprek deel. We hebben samen een dag gedroomd over de verre toekomst: 2050. Die experts hadden heel wat ideeën en suggesties, vaak heel spraakmakend. U leest er meer over in deze folder.

We weten graag wat u denkt over die ideeën.

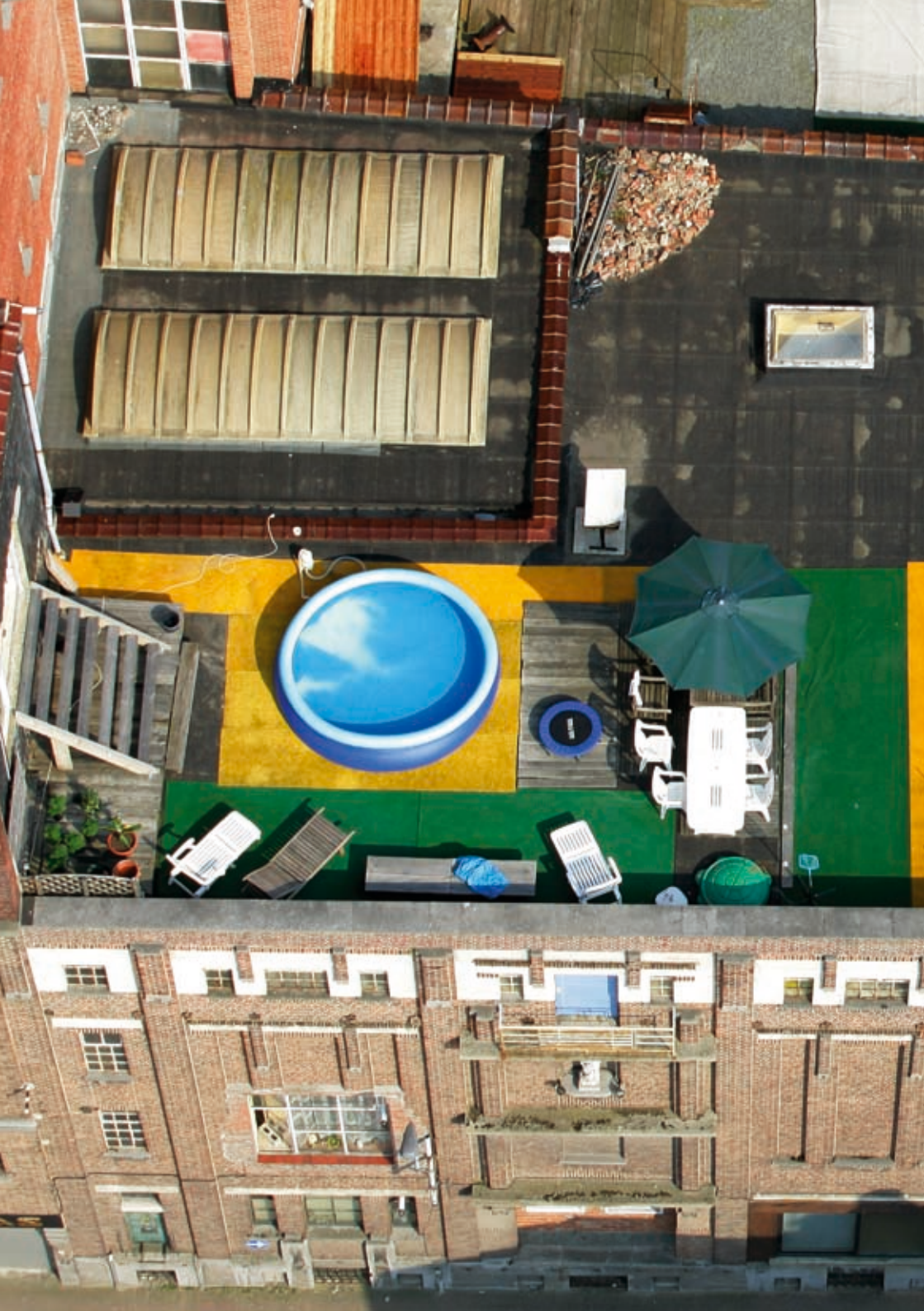
Hoe willen we dat Vlaanderen er in 2050 uitziet? Welke ruimtelijke uitdagingen komen op ons af? Welke prioriteiten willen we leggen? Veertig jaar vooruitkijken is niet eenvoudig, maar wel belangrijk. Het gaat over het Vlaanderen waarin onze kinderen zullen leven.

Inspireer het beleid!

Neem de ideeën uit deze folder kritisch onder de loep. Laat uw fantasie de vrije loop. Tegen 2050 kunnen we veel veranderen. Schrijf je ideeën op de antwoordkaart achteraan in deze brochure of surf naar www.ruimtevoormorgen.be. Want het Vlaanderen van morgen bedenken we vandaag.

Philippe Muyters
Vlaams minister van Financiën, Begroting,
Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

INHOUD

LEVENDIGE WIJKEN	4
VERLEIDELIJKE STEDEN	6
KLEINERE VOETAFDruk	10
MEER DOEN MET MINDER RUIMTE	12
GENIETEN VAN LANDSCHAPPEN	16
VLOTTER BEWEGEN	18
VLAANDEREN IN DE WERELD	22

Met dank aan de deelnemers aan de ViA-rondetafel 'Groen Stedengewest' van 3 december 2010. De vele vragen en ideeën in deze brochure werden door hen ingebracht.

Laat ook uw mening horen!

Ga naar www.ruimtevoormorgen.be of stuur ons de antwoordkaart terug die u achteraan deze brochure vindt.

LEVENDIGE WIJKEN

De voorbije vijftig jaar is de bebouwing en het autoverkeer zo enorm toegenomen dat de druk op vele woonwijken te groot werd. Zullen gezonde en aangename buurten in 2050 opnieuw het hart vormen van het dagelijkse leven?

GEZELLIGER WONEN?

De meeste experts zijn het erover eens: in 2050 wonen we kleiner en dichter bij elkaar. Het is 'van moeten': de bevolking groeit aan dus we moeten met minder ruimte toekomen. Dat heeft ook voordelen: kleine woningen zijn goedkoper in verwarming en onderhoud. Hoe dichter we bij elkaar wonen, hoe meer ruimte voor groen in de buurt en hoe meer sociaal contact.

RUSTIGE BUURTEN?

We gaan minder autorijden. Werk, school, ontspanning, plaatselijke gezondheidszorg ... we willen het allemaal op loopafstand van ons huis. Werken doen we vaak thuis, via internet. Boodschappen doen we online en ze worden met de post thuis bezorgd. Uren pendelen beschouwen we als een bizarre kronkel uit een ver verleden. We hebben meer vrije tijd.

'Een park is genieten van groen zonder het werk van een eigen tuin'

SPELEN KINDEREN WEER OP STRAAT?

Onze woonomgeving wordt daardoor heel wat aangenaamer. Doordat we kleiner en dichter bij elkaar wonen, is er meer plaats voor groene straten en parken. Minder autoverkeer betekent veiligere straten. De wijken worden weer heerlijke plekken waar kinderen samen op straat spelen. Wordt het in de stad even rustig als op het platteland?

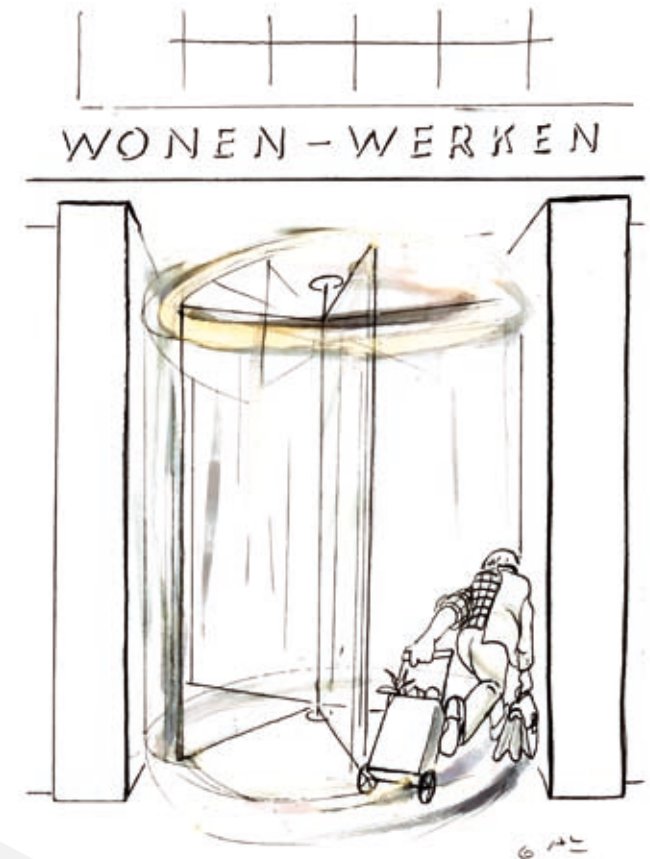
'Alles op wandelafstand, is dat niet saai?'

ZORGEN VOOR ELKAAR

Volgens een aantal experts zullen mensen weer meer voor elkaar zorgen: meer mantelzorg en meer vrijwilligerswerk. Verschillende generaties zullen weer bij elkaar wonen. Meer senioren gaan samenwonen. Andere experts geloven daar niet in. Zij denken dat de individualisering nog zal toenemen.

Sommige experts verwachten de doorbraak van *zorgtoerisme*. Ziekenhuizen krijgen wellnesszaken, dieetwinkels, fitnesscentra, apotheken, zorghotels en serviceflats als burens.

'Bejaarden gaan terug op kot'

BYE BYE HUISJE, TUINTJE?

Sommige experts verwachten dat we in 2050 niet langer massaal dromen van een vrijstaande woning met een grote privétuin. Veel te duur in onderhoud en veel te ver bij alles vandaan. Door de vele mooie parken en groenzones in de woonbuurten hebben we geen privétuinen meer nodig. Wat denkt u? Kan een mooi park een privétuin vervangen?

VERLEIDELIJKE STEDEN

De stad oefent op veel mensen een onweerstaanbare aantrekkingskracht uit. Waar vind je meer jobs, cultuur, terrasjes, winkels? Toch droomt de Vlaming vandaag massaal van een huis op het platteland. Lange files en veel ergernis zijn het gevolg. Kunnen onze steden van de toekomst meer mensen verleiden om er te gaan wonen?

'New York, maar dan zonder de stank van miljoenen auto's'

AANGENAME EN BRUISENDE STEDEN?

In 2050 zijn onze steden veel aangenamer geworden om in te wonen. Er zal meer groen zijn dan vandaag, en een bloeiend buurtleven. Veel mensen zullen werken in de wijk waar ze wonen. Scholen, cultuurhuizen en sportaccommodatie liggen op wandel- of fietsafstand van de woning. Doorgaand verkeer wordt radicaal uit de wijken geweerd. De meeste experts dromen van bruisende steden op mensenmaat.

GOEDKOPER WONEN IN DE STAD?

Vandaag is wonen op het platteland vaak goedkoper dan wonen in de stad. De kadastrale inkomens en de gemeentebelastingen zijn er doorgaans lager. Er wordt verwacht dat dit zal veranderen. Wonen in de stad zal voordeliger worden en wonen op het platteland duurder. Kan de stad u zo verleiden?

ALTIJD EEN BEETJE REIZEN?

De meeste experts pleiten ervoor de verschillende steden te verbinden met uitstekend openbaar vervoer. Stationsbuurten worden dan levendige ontmoetingsplekken waar mensen wonen, werken en zich ontspannen. Veel minder stedelingen zullen dan een eigen auto hebben. In de stad zijn minder parkeerplaatsen nodig, waardoor er meer ruimte komt voor groen. Kan de stedeling zonder eigen auto?

'Mensen horen thuis in de stad'

VERTICALE STEDEN?

Willen we buiten de steden open ruimte bewaren, dan moeten we in de stad hoger gaan bouwen. Heel wat experts voorspellen een stedelijke skyline met hoge torens. Appartementen worden daardoor lichter en rustiger. Kan hoogbouw ons meer ademruimte bieden?

'Hoe maak je de stad kindvriendelijker?'

GAL

VENETIË VAN HET NOORDEN?

Het klimaat verandert. Hoe, dat valt nog af te wachten. Zullen we te kampen hebben met natere winters en drogere zomers, of zullen we in Vlaanderen een aangenaam mediterraan klimaat hebben?

Experts verwachten dat we vaker te kampen zullen hebben met hevige regenval. Hoe houden we dan onze voeten droog? Grote overstromingsgebieden in de rivier valleien kunnen een deel van het antwoord zijn.

Door de opwarming van de aarde zal de zeespiegel stijgen. Ligt Brugge straks weer aan de zee, zoals in de middeleeuwen? Of ligt het in de zee? **Hoe laten we dan de terrasjes drijven?**

KLEINERE VOETAFDRIJK

Het klimaat verandert. Wetenschappers verwachten dat het warmer én natter zal worden. We zullen ons daarop moeten voorbereiden. Zorgen dat we de voeten droog houden en erger voorkomen door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen.

WONEN OP PALEN?

De klimaatverandering kan leiden tot meer stormen, hogere golven, en meer neerslag. Hoe voorkomen we overstromingen? Moeten we een stuk van het land aan de zee opgeven? Bouwen we kunstmatige eilanden? Of moeten de dijken verhoogd worden? Geven we rivieren weer meer ruimte zodat ze kunnen overstromen in onbewoonde valleien? Of zorgen we ervoor dat onze woningen drijven of op palen staan?

NATTE VOETEN?

Vandaag wordt het meeste regenwater onmiddellijk afgevoerd. Bij hevige regenval kunnen riolen en grachten de grote hoeveelheid water niet aan en overstromen hele woonwijken. Hebben we in 2050 groendaken die het water tijdens een hevige bui vasthouden? Gebruiken we regenwater voor huishoudelijk gebruik? Laten we het overtollige water infiltreren in de grond in plaats van het af te voeren naar zee?

'Ieder dorp zijn windmolen?'

ENERGIEZUINIGER WONEN?

Verouderde gebouwen zijn grote energievervlinders. Goed isoleren verlaagt het energieverbruik en verhoogt het wooncomfort. De beste vorm van isoleren is klein wonen, en dicht bij elkaar. Is de Vlaming van 2050 daarvoor te vinden?

WINDMOLENS EN ZONNEPANELEN?

Hernieuwbare energie lijkt aan een onstuitbare opmars begonnen. De voorbije jaren werden de zonnepanelen populair in Vlaanderen en er verschijnen steeds meer windmolens in het landschap. Welke gevolgen zal de zoektocht naar schone energie hebben voor onze landschappen?

ENERGIE-CENTRALES: VER VAN ONS BED?

Als er meer lokale energieproductie komt, hebben we minder grote centrales nodig. Anderzijds kondigen een aantal experts nieuwe technologieën aan die het mogelijk maken stroom over grotere afstanden te vervoeren. Dat maakt enorme supercentrales mogelijk. Windmolens in de oceaan? Zonnepanelen in de Sahara?

'Hoe meer verharding, hoe meer overstroming.'

VLAANDEREN VAKANTIELAND?

Reizen naar de andere kant van de wereld is een ramp voor je voetafdruk. Een aantal experts voorspellen dat we in de toekomst pas kunnen vliegen nadat we CO₂-punten hebben gespaard. Als dat zo is, hebben we meer toeristische infrastructuur nodig in eigen land. Gaat u in 2050 meer op vakantie in uw eigen streek?

'In 2050 wonen we op boten'

MEER DOEN MET MINDER RUIMTE

Vlaanderen is een van de dichtst bevolkte gebieden van de wereld: 462 mensen per vierkante kilometer. Er komt tegen 2050 geen vierkante kilometer bij. Wel mensen. We kunnen maar beter het maximum uit onze ruimte halen.

'Door de ruimte slim te gebruiken kunnen we veel meer dromen realiseren.'

RUIMTE STAPELEN

Door te stapelen kunnen we meer doen op dezelfde plek. Een station is een goed voorbeeld van zo'n stapeldoos. We parkeren ondergronds, nemen gelijkvloers de bus of trein, en winkelen op de eerste verdieping. De verdiepingen daarboven zijn ideaal als kantoorruimte. Hoe zou de stationsomgeving eruitzien als we al die functies naast elkaar uitspreiden in plaats van te stapelen?

'Waarom geen groenten telen op het dak van een kantoorgebouw?'

RUIMTE DELEN

Parkeerterreinen van winkels, voetbalvelden, golfterreinen, tuinen, kantoorruimtes: allemaal ruimte die maar een klein deel van de tijd effectief gebruikt wordt. Dat kan beter. Waarom bijvoorbeeld 's avonds de speelplaats van de buurtschool niet openstellen voor spelende kinderen?

RUIMTE HERGEBRUIKEN

Leegstand en verwaarlozing vormen een smet op de omgeving. De experts pleiten ervoor nieuwe ontwikkelingen eerst en vooral in die omgevingen te introduceren. Zo kunnen leegstaande kantoren omgebouwd worden tot flats en kunnen verlaten bedrijfsgebouwen plaatsmaken voor nieuwe projecten.

MINDER HONKVAST?

Vandaag is de Vlaming erg honkvast. Hij verhuist zelden en woont daardoor vaak in een woning die niet is aangepast aan de levensfase waarin hij zich bevindt. Als de kinderen hun vleugels hebben uitslagen, is het huis veel te groot geworden. Toch blijft de Vlaming er in veel gevallen wonen. Passen we ons in 2050 gemakkelijker aan? Zo kunnen we kostbare ruimte winnen.

LANDBOUW OP EEN HOGER NIVEAU?

Vlaanderen is nu al een dichtbevolkte regio. In 2050 zullen we met nog meer mensen zijn dan vandaag. De druk op de ruimte wordt nog groter.

We zullen dus creatief met ruimte moeten omgaan en elke vierkante meter zo goed mogelijk moeten benutten. Steden worden de favoriete woonplek: overal dichtbij. Ze worden veel groener en het verkeer wordt uit de wijken geweerd.

In de strijd tegen overstromingen worden groendaken algemeen. Ze bufferen water en zorgen voor een aangenaam stadsklimaat.

Stedelijke landbouw is in opmars. Maar of dat op de daken zal zijn? **Trouwens, hoe krijg je die pikdorsmachine op dat dak?**

GENIETEN VAN LANDSCHAPPEN

Vergeet een herfstwandeling in het bos. Vergeet de rust van het platteland. In 2050 is Vlaanderen volgebouwd. De lintbebouwing ontnemt overal het zicht op de velden, en dorpen en steden lopen naadloos in elkaar over. Tenminste, als we blijven doen zoals we nu bezig zijn.

NATIONALE PARKEN?

Een aantal experts blijft optimistisch. Met een krachtig ruimtelijk beleid slagen we erin de ruimtelijke druk te concentreren op bepaalde plaatsen. Zo blijven andere gebieden beschikbaar voor natuur, landbouw en ontspanning. Vlaanderen als stedelijk gebied met indrukwekkende nationale parken? Of een verkaveld Vlaanderen zonder echte open ruimte?

'Als we voortdoen zoals vandaag, is er in 2050 geen open ruimte meer.'

BOTER BIJ DE VIS?

Moeten mensen die afgelegen wonen in de toekomst meer betalen voor kabel, telefoon, water en post? De meeste experts zien dit als een belangrijk middel voor het behoud van de open ruimte. Goed idee?

'Zullen we ongewenste bebouwing afbreken om het landschap te herstellen?'

RUIMTE VOOR RIVIEREN?

Wordt waar mogelijk het landschap hersteld? Worden ongelukkig gelegen gebouwen afgebroken? Volgens sommigen hebben we geen keus. Willen we overstromingen voorkomen, dan moeten de rivieren terug meer ruimte krijgen. En wonen in een overstromingsgebied is geen goed idee. Tenzij u op een boot woont.

BLIJVEN BOEREN?

De meeste experts denken dat landbouw in 2050 nog steeds een belangrijke ruimtegebruiker zal zijn. De productie van streekproducten wint aan belang. Andere experts vinden Vlaanderen te druk voor landbouw. Voedsel kan beter worden ingevoerd. Wat denkt u?

'Het gaat hier altijd over mensen, maar zal er ook nog ruimte voor dieren zijn?'

BLOEIENDE LANDSCHAPPEN?

De open ruimte biedt plaats om te ontspannen en te herbronnen. In 2050 hebben we daar meer dan ooit behoefte aan. We zullen zuiniger en creatiever met de resterende open ruimte moeten omspringen dan vandaag. Historische gebouwen krijgen nieuwe bewoners en worden gebruikt door horeca of als gastenkamers. Mooie nieuwe monumenten doen het landschap herleven. Heeft u ideeën over hoe de open ruimte aantrekkelijker kan worden?

STAD EN PLATTELAND?

Experts verschillen sterk van mening hoe stad en platteland in 2050 zullen overgaan in elkaar. Wordt heel Vlaanderen verder verstedelijkt of wordt het verschil tussen stad en platteland scherper? Wat lijkt u het best?

VLOTTER BEWEGEN

Vandaag bewegen we zo massaal en zo individueel dat we vaak meer stilstaan dan bewegen. Er staan dagelijks honderden kilometers file. De stiptheid van de treinen gaat jaar na jaar achteruit. We zijn het verkeersinfarct nabij.

Waarom niet met de boot naar het werk?

MINDER VERPLAATSEN?

De meeste experts denken dat we ons in de toekomst minder zullen verplaatsen. Doordat het internet steeds sneller wordt, zullen steeds meer mensen telewerken. In 2050 is dat door werkgevers algemeen aanvaard. En we werken dichterbij waar we wonen waardoor er minder gependeld wordt. Andere experts zijn minder optimistisch: er komen nog meer mensen, wat volgens hen zal leiden tot nog meer verkeer en nog meer files.

AUTOMOBILITEIT?

Een aantal experts vermoedt dat de auto aan belang zal inboeten. Korte afstanden zijn handiger te voet of met de fiets. Voor langere afstanden is er het openbaar vervoer. Als we dan toch eens een auto nodig hebben, zullen we gebruikmaken van autodelen. Minder auto's, minder parkeerplaatsen, meer groen. Of blijven we toch verknocht aan een eigen auto voor de deur?

LEVENDIGE STATIONSBUURTEN?

Is tegen 2050 het openbaar vervoer volwassen geworden? Sneller en comfortabeler dan de auto vandaag en stipt als een klok? Worden stations het kloppend hart van de toekomstige stad? Of woont de Vlaming te verspreid en is een goed openbaar vervoer daardoor onmogelijk?

'De mobiliteit moet meer ondergronds.'

'Een logistieke draaischijf moet draaien, dat is logisch.'

KRUISPUNT VAN WEST-EUROPA?

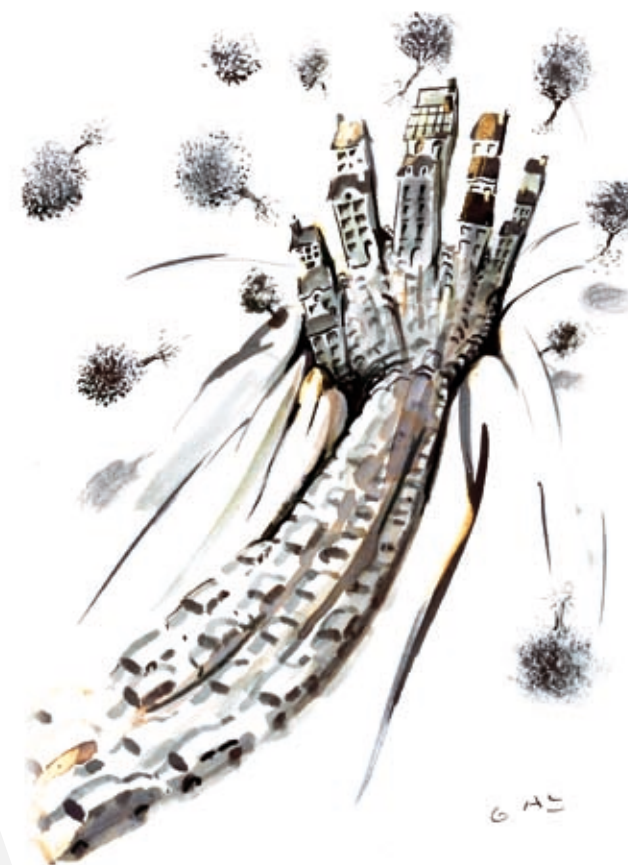
De plaats van Vlaanderen in Europa is een punt van discussie. Volgens sommigen blijft Vlaanderen door zijn ligging een belangrijke logistieke draaischijf. De tijd van de snelwegkaravanen is volgens hen voorbij. Goederen worden meestal via ondergrondse pijpleidingen of over water getransporteerd. Volgens andere experts gaat het met Vlaanderen in 2050 economisch een pak minder goed, en zijn we niet langer een draaischijf van belang.

DE SNELWEG: STILTEGEBIED?

Sommige experts nuanceren de overlast van het autoverkeer. Technologische vernieuwing zal leiden tot stille motoren. Dat verandert onze ruimtebeleving ingrijpend. Zorgt een drukke weg in 2050 voor veel minder geluidsoverlast?

WERELDWIJD VERKEER?

Minder verplaatsingen in ons dagelijkse leven betekent zeker niet dat we minder vliegen. We doen steeds meer zaken met overzeese gebieden en kennen steeds meer mensen aan de andere kant van de planeet. Al gebeurt steeds meer via internet, toch wordt nog meer gevlogen dan vandaag. Hoe gaan we om met de grote impact die luchthavens op de omgeving hebben?

GAS

OPLOSSING VOOR DE FILE?

Voor mobiliteit schetsen de experts een beeld met vele vraagtekens. Zullen internet en dure brandstof zorgen voor minder verplaatsingen? Of gaan we nog meer dan vandaag van werelddeel naar werelddeel vliegen? Komen we toe met de huidige infrastructuur of moet er nog bijkomen?

Sommige experts verwachten dat we de klok rond zullen leven, waardoor de snelwegen ook 's nachts beter benut worden. Anderen vrezen dat het profileren van Vlaanderen als logistieke draaischijf zal zorgen voor nog meer files. Als meer mensen in steden wonen, wordt het organiseren van gemeenschappelijk vervoer eenvoudiger. De auto wordt een duur en onhandig alternatief.

Zitten we in 2050 met zijn allen in de trein?
En rijden die dan op tijd?

VLAANDEREN IN DE WERELD

Op wereldvlak verandert er ontzettend veel. Relaties verschuiven. Economische machtscentra verplaatsen zich. Door het internet en de expansie van het vliegverkeer lijken verre landen ineens veel dichterbij. Mensen kunnen zich veel gemakkelijker over de hele wereld verplaatsen.

GEEN EILAND?

In 2050 wonen heel wat Vlamingen tijdelijk of permanent in het buitenland. Door goede verbindingen, zowel digitaal als 'in het echt' (door een goed georganiseerde luchtvaart, bijvoorbeeld), wordt dat veel gemakkelijker. Of zet een energiecrisis een rem op onze intercontinentale mobiliteit?

'Waarom nog reizen als je hier de hele wereld kunt ontmoeten?'

'Introvert Vlaanderen is verdwenen in 2050.'

VLAANDEREN KLEURT?

Onze welvaart blijft een grote aantrekking uitoefenen. Vlaanderen wordt een staalkaart van de wereld: meertalig, veelkleurig en multicultureel. Wonen mensen van verschillende afkomst als burens naast elkaar of verrijzen er tegen 2050 echte getto's in onze steden?

'Ik heb nu al meer kleinkinderen in Amerika dan hier.'

BRUSSEL EN WALLONIË?

Hoe zal de band van Vlaanderen met Brussel en Wallonië evolueren? Werken we samen voor grote ruimtelijke dossiers? Delen we ruimteverslindende infrastructuur zoals een luchthaven?

EUROPESE CONTEXT?

De impact van de Europese Unie op de ruimtelijke ordening zal groter worden. Blijven ruimtelijke beslissingen een bevoegdheid van de deelstaten? Hoe belangrijk wordt een Europese afstemming van het ruimtegebruik?

NIEUWE KANSEN VOOR NATUUR?

Nog meer mensen, dus nog meer druk op de open ruimte. Die dreigt helemaal te versnipperen, of erger nog, te verdwijnen. Toch blijft het beleven van groene landschappen een diepmenselijke behoefte.

De steden worden groener, maar gaat dat dan ten koste van groen in de open ruimte?

Voor de natuur kunnen we in ons dichtbevolkte land het best een extra inspanning leveren. Zonder wat hulp zijn vele planten- en diersoorten in gevaar. **Hoe zet je een ooievaar veilig op de grond?**

VAN WILDE IDEEËN TOT EEN NIEUW BELEIDSPLAN

De Vlaamse Regering werkt aan een nieuw beleidsplan Ruimte. 2011 is daarbij het jaar van de toekomstverkenning. Hoe denken we dat Vlaanderen er in 2050 zal uitzien. Maar we moeten ook durven dromen. Hoe willen we dat Vlaanderen er zal uitzien?

Die vraag hebben we voorgelegd aan honderd vertegenwoordigers van belangengroepen, overheden, denktanken en onderzoeksinstellingen: allen experts op het vlak van ondernemen, natuur, landbouw, weggebruikers, vakbonden ... Ze hebben samen een dag over de toekomst gedroomd.

Wat denkt u? Beleid mag niet uit een ivoren toren komen. Het beleidsplan Ruimte moet een beleidsplan voor u worden! Het gaat over het Vlaanderen waarin u leeft, en waarin uw kinderen zullen leven.

Door deel te nemen aan de vragenronde inspireert u het beleid. Eind 2011 neemt de Vlaamse Regering een beslissing over een groenboek van het beleidsplan Ruimte. Uw ideeën bieden inspiratie bij het samenstellen van dat groenboek.

In 2012 volgt een maatschappelijk debat over de ruimtelijke visie uit het groenboek.

Zo wil de Vlaamse Regering vóór de volgende verkiezingen komen tot een ontwerpbeleidsplan dat door brede groepen in de maatschappij gedragen wordt.

Meer informatie over de voortgang van dit project vindt u op www.beleidsplanruimte.be.

Wilt u met uw vereniging of als individu deelnemen aan een uitgebreide enquête, surf dan naar www.beleidsplanruimte.be/enquete

ANTWOORDKAART

Het Vlaanderen van morgen maken we vandaag. Hoe willen we dat Vlaanderen er in 2050 uitziet? Hoe willen we wonen? Hoe voorkomen we dat de files nog groeien? Houden we de voeten droog? Kunnen we natuur en landbouw nieuwe kansen geven? Hoe houden we onze steden aantrekkelijk om er te wonen?

In het beleidsplan Ruimte zullen we bepalen hoe de Vlaamse ruimte moet evolueren.

Inspireer het beleid. Laat uw mening horen op www.ruimtevoormorgen.be (t.e.m. 28 mei 2011)

Wilt u met uw vereniging of als individu deelnemen aan een uitgebreide enquête, surf dan naar www.beleidsplanruimte.be/enquete

Geen internet? Geen probleem! Vul de antwoordkaart in en stuur ze in een gesloten en gefrankeerde enveloppe naar:

Team Beleidsplan Ruimte
Koning Albert II-laan 19 bus 11
1210 BRUSSEL

Hoe kunnen onze steden in de toekomst aantrekkelijker worden om er te wonen?

Hoe kunnen we in de toekomst slimmer omgaan met de beperkte ruimte die we hebben?

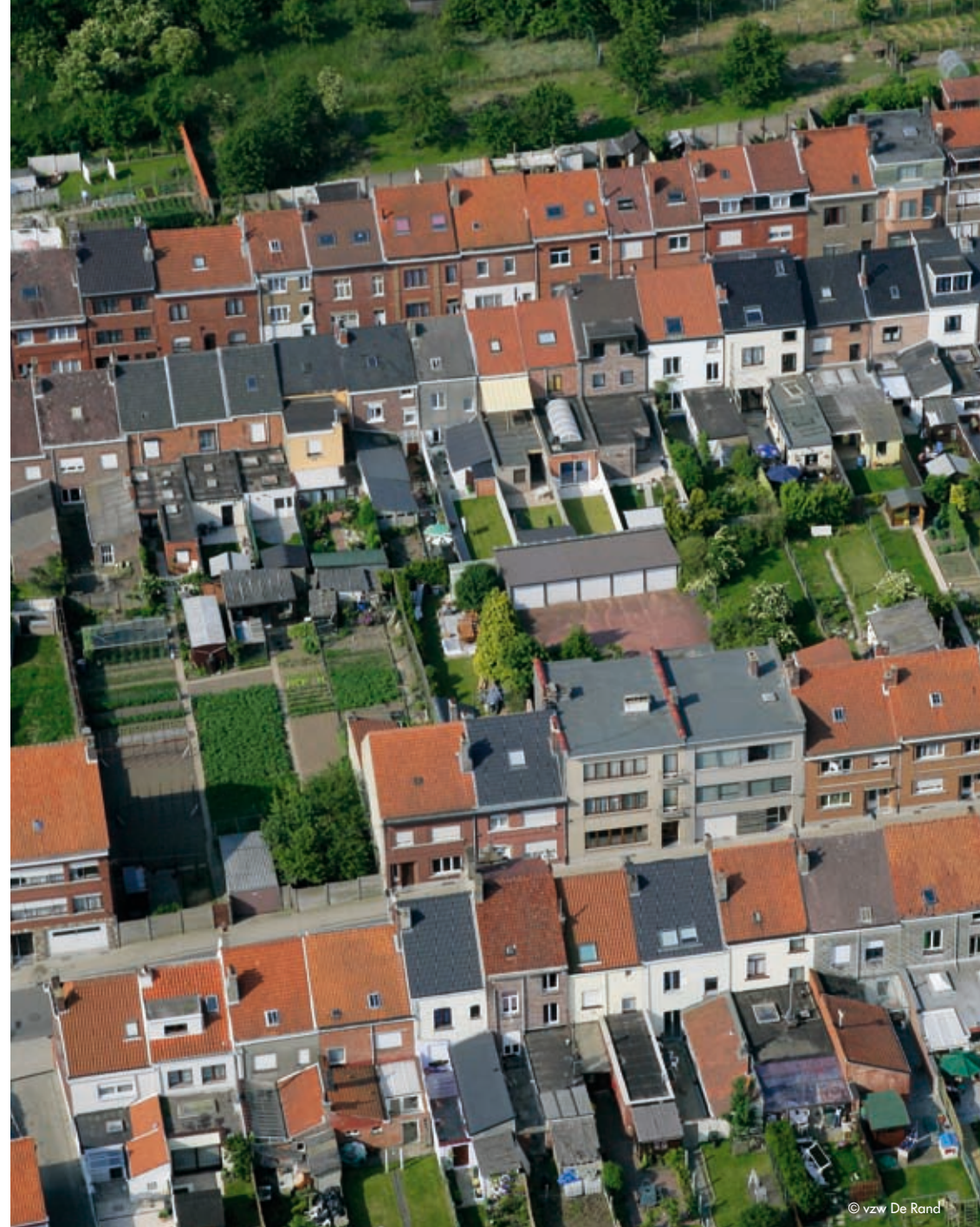
Wat verwacht je van het toekomstige Vlaamse platteland, van de ruimte buiten de steden?

Mijn naam:

Straat:

Postcode + Gemeente:

Ja, ik wil kans maken op een ballonvlucht boven Vlaanderen.

© vzw De Rand

Maart 2011 / Verantwoordelijke uitgever: ir. Guy Braeckman, secretaris-generaal van het Departement Ruimtelijke ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed, Koning Albert II-laan 19, 1210 Brussel / Grafische vormgeving: Raf Vancampenhoudt en Joris Van Aken / Illustraties: GAL / SNOR bvba / met dank aan vzw de Rand voor het gebruik van de luchtfotos / Druk: Wilda drukkerij nv, gedrukt op papier met FSC-certificaat / Depot: D/2011/3241/080
www.beleidsplanruimte.be / www.ruimtevoormorgen.be

DENK MEE OVER VLAANDEREN IN 2050!

Het Vlaanderen van morgen maken we vandaag. Hoe willen we dat Vlaanderen er in 2050 uitziet? Hoe willen we wonen? Hoe voorkomen we dat de files nog groeien? Houden we de voeten droog? Kunnen we de natuur nog nieuwe kansen geven? Waar gaan we boeren?

In het beleidsplan Ruimte zullen we bepalen hoe de Vlaamse ruimte moet evolueren. Inspireer het beleid. Laat uw mening horen.

Surf naar www.ruimtevoormorgen.be
en misschien wint u een ballontocht!

Geen internet? Geen probleem!
Deze brochure bevat een uitscheurbare antwoordkaart.

**BELEIDSPLAN
RUIMTE**

Samen denken over de Vlaamse Ruimte

Vlaanderen
In Actie
Pact 2020

Vlaamse overheid

rwo
DEPARTEMENT